

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 46, ст.511)

{Із змінами, внесеними згідно із Законами

№ 2505-IV від 25.03.2005, ВВР, 2005, № 17, № 18-19, ст.267

№ 3235-IV від 20.12.2005, ВВР, 2006, № 9, № 10-11, ст.96

№ 70-V від 03.08.2006, ВВР, 2006, № 40, ст.347

№ 489-V від 19.12.2006, ВВР, 2007, № 7-8, ст.66

№ 107-VI від 28.12.2007, ВВР, 2008, № 5-6, № 7-8, ст.78}

{Додатково див. Рішення Конституційного Суду

№ 10-рп/2008 від 22.05.2008}

{Із змінами, внесеними згідно із Законом

№ 309-VI від 03.06.2008, ВВР, 2008, № 27-28, ст.253

Кодексом

№ 2755-VI від 02.12.2010, ВВР, 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112

Законами

№ 5460-VI від 16.10.2012, ВВР, 2014, № 2-3, ст.41

№ 1404-VIII від 02.06.2016, ВВР, 2016, № 30, ст.542

№ 2019-VIII від 13.04.2017, ВВР, 2017, № 27-28, ст.312

№ 738-IX від 19.06.2020

№ 2849-IX від 13.12.2022}

{У тексті Закону слова "Державному казначействі України" замінено словами "центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів" згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012}

{У тексті Закону слова "засоби масової інформації" у всіх відмінках і числах замінено словом "медіа" згідно із Законом № 2849-IX від 13.12.2022}

Цей Закон визначає правові та організаційні засади фінансового забезпечення діяльності з припинення експлуатації та зняття з експлуатації ядерних установок.

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

Терміни, що вживаються у цьому Законі, мають таке значення:

фінансовий резерв - це кошти цільового фінансування і цільових надходжень, які формуються експлуатуючою організацією (оператором) за час здійснення нею експлуатації ядерної установки на спеціальному рахунку у центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, та використовуються з метою фінансування розробки проекту зняття з експлуатації відповідної ядерної установки та заходів, передбачених цим проектом;

{Абзац другий частини першої статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом № 309-VI від 03.06.2008}

спеціальний рахунок - рахунок, який відкривається у центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, з метою формування фінансового резерву та здійснення розрахунково-касових операцій для фінансування заходів, передбачених цим Законом.

{Абзац третій частини першої статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом № 309-VI від 03.06.2008}

Терміни "експлуатуюча організація (оператор)" та "ядерна установка" для цілей цього Закону вживаються у значенні, передбаченому [Законом України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку"](#).

Терміни "радіоактивні відходи" та "спеціалізоване підприємство по поводженню з радіоактивними відходами" для цілей цього Закону вживаються у значенні, передбаченому [Законом України "Про поводження з радіоактивними відходами"](#).

Стаття 2. Завдання Закону

Основним завданням Закону є:

правове регулювання фінансово-економічних відносин, які виникають у зв'язку з припиненням експлуатації та зняттям з експлуатації ядерних установок;

визначення організаційно-правової форми формування фінансового резерву з метою припинення експлуатації та зняття з експлуатації ядерних установок;

забезпечення цільового та ефективного використання коштів фінансового резерву для припинення експлуатації та зняття з експлуатації ядерних установок.

Стаття 3. Сфера дії Закону

Дія цього Закону поширюється на відносини, що виникають у зв'язку з накопиченням коштів та фінансуванням заходів, пов'язаних із припиненням експлуатації і зняттям з експлуатації ядерних установок, закінчуючи зняттям радіологічних обмежень на подальше використання майданчика та споруд ядерної установки.

Дія цього Закону не поширюється на відносини, пов'язані з:

припиненням діяльності та зняттям з експлуатації науково-дослідних ядерних установок;

{Дію абзацу третього частини другої статті 3 зупинено на 2006 рік згідно із Законом № 3235-IV від 20.12.2005}

ліквідацією наслідків запроектних аварій ядерних установок;

передачею експлуатуючою організацією (оператором) радіоактивних відходів, які утворюються при знятті з експлуатації ядерної установки, спеціалізованому підприємству по поводженню з радіоактивними відходами;

{Дію абзацу п'ятого частини другої статті 3 зупинено на 2006 рік згідно із Законом № 3235-IV від 20.12.2005}

зняттям з експлуатації ядерної установки, рішення про зняття з експлуатації якої було прийняте уповноваженим органом до закінчення встановленого у визначеному порядку строку її експлуатації.

Відносини, не врегульовані цим Законом, регулюються [Законом України](#) "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку", [Законом України](#) "Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії" та іншими нормативно-правовими актами України.

Розділ II

ПРАВОВІ ПІДСТАВИ ТА ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ З ПРИПИНЕННЯ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТА ЗНЯТТЯ З ЕКСПЛУАТАЦІЇ ЯДЕРНИХ УСТАНОВОК

Стаття 4. Порядок розробки та вимоги до проекту зняття з експлуатації ядерної установки

Припинення експлуатації та зняття з експлуатації ядерної установки здійснюються відповідно до проекту зняття з експлуатації ядерної установки.

Проект зняття з експлуатації ядерної установки розробляється експлуатуючою організацією (оператором) на підставі концепції зняття з експлуатації ядерної установки, погодженої органом державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки, і має відповідати чинним нормам, правилам і стандартам з ядерної та радіаційної безпеки.

{Частина друга статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012}

Проект зняття з експлуатації ядерної установки має містити техніко-економічне обґрунтування проекту, порядок припинення експлуатації та зняття ядерної установки з експлуатації, який визначає черговість, тривалість, основний зміст етапів припинення експлуатації та зняття ядерної установки з експлуатації і стан ядерної установки після закінчення кожного етапу.

Фінансове забезпечення розробки проекту зняття з експлуатації ядерної установки здійснюється за рахунок коштів фінансового резерву.

Фінансове забезпечення робіт з припинення експлуатації ядерної установки здійснюється за рахунок коштів фінансового резерву в межах, що визначені проектом зняття з експлуатації ядерної установки.

Стаття 5. Порядок затвердження проекту зняття з експлуатації ядерної установки

Порядок розгляду та затвердження проекту зняття з експлуатації ядерної установки встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Проект зняття з експлуатації ядерної установки має бути розроблений і затверджений не пізніше визначеної у встановленому порядку дати припинення експлуатації ядерної установки.

У разі відсутності затвердженого проекту зняття з експлуатації ядерної установки діяльність щодо зняття з експлуатації ядерної установки фінансується за рахунок господарської діяльності експлуатуючої організації.

Розділ III

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ З ПРИПИНЕННЯ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТА ЗНЯТТЯ З ЕКСПЛУАТАЦІЇ ЯДЕРНОЇ УСТАНОВКИ

Стаття 6. Відкриття спеціального рахунку

Спеціальний рахунок відкривається у центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, з моменту введення першої ядерної установки в експлуатацію.

{Частина перша статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом № 309-VI від 03.06.2008}

Положення про спеціальний рахунок експлуатуючої організації (оператора) для формування фінансового резерву затверджується Кабінетом Міністрів України.

{Частина друга статті 6 в редакції Закону № 70-V від 03.08.2006}

Для кожної експлуатуючої організації (оператора) відкривається один спеціальний рахунок, незалежно від кількості ядерних установок, експлуатацію яких вона здійснює.

{Щодо дії статті 6 див. Закони № 2505-IV від 25.03.2005, № 3235-IV від 20.12.2005, № 489-V від 19.12.2006, № 107-VI від 28.12.2007 - пункт про зупинення дії визнано неконституційним згідно з Рішенням Конституційного Суду № 10-рп/2008 від 22.05.2008}

Стаття 7. Джерела надходжень коштів на спеціальний рахунок

Експлуатуюча організація (оператор) здійснює відрахування коштів на спеціальний рахунок, розмір яких визначається у відсотках від чистого доходу, отриманого нею від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

Зарахуванню на спеціальний рахунок підлягають:

{Абзац другий частини другої статті 7 виключено на підставі Закону № 309-VI від 03.06.2008}

добровільні цільові внески фізичних та юридичних осіб;

інші надходження, не заборонені законом.

{Щодо дії статті 7 див. Закони № 2505-IV від 25.03.2005, № 3235-IV від 20.12.2005, № 489-V від 19.12.2006, № 107-VI від 28.12.2007 - пункт про зупинення дії визнано неконституційним згідно з Рішенням Конституційного Суду № 10-пн/2008 від 22.05.2008}

Стаття 8. Порядок визначення розміру відрахувань експлуатуючої організації (оператора) на спеціальний рахунок

Розмір відрахувань експлуатуючої організації (оператора) на спеціальний рахунок встановлюється та затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики в ядерно-промисловому комплексі, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики, з моменту введення ядерної установки в експлуатацію.

{Частина перша статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012; в редакції Закону № 2019-VIII від 13.04.2017}

До затвердження проекту зняття з експлуатації ядерної установки розмір відрахувань експлуатуючої організації (оператора) на спеціальний рахунок встановлюється експертним шляхом у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, виходячи з концепції зняття з експлуатації ядерної установки, діючої на момент встановлення розміру відрахувань експлуатуючої організації (оператора) на спеціальний рахунок, та визначеної у встановленому порядку дати припинення експлуатації ядерної установки.

Після затвердження проекту зняття з експлуатації ядерної установки розмір відрахувань експлуатуючої організації (оператора) на спеціальний рахунок переглядається з урахуванням забезпечення необхідного розміру витрат, передбачених цим проектом.

У разі необхідності розмір відрахувань експлуатуючої організації (оператора) на спеціальний рахунок може переглядатися не частіше ніж один раз на рік.

{Частина четверта статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012}

Кошти фінансового резерву зараховуються на спеціальний рахунок у центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, і додатково обліковуються в цьому органі на окремому відповідному рахунку як фінансовий резерв для зняття з експлуатації атомних блоків.

{Статтю 8 доповнено частиною п'ятою згідно із Законом № 309-VI від 03.06.2008; із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012}

Перерахування зазначених коштів здійснюється експлуатуючою організацією (оператором) щомісяця 10 і 20 числа та останнього робочого дня поточного місяця рівними частками від річної суми.

{Статтю 8 доповнено частиною шостою згідно із Законом № 309-VI від 03.06.2008}

{Щодо дії статті 8 див. Закони № 2505-IV від 25.03.2005, № 3235-IV від 20.12.2005, № 489-V від 19.12.2006, № 107-VI від 28.12.2007 - пункт про зупинення дії визнано неконституційним згідно з Рішенням Конституційного Суду № 10-пн/2008 від 22.05.2008}

Стаття 9. Порядок інвестування коштів фінансового резерву, які зараховані на спеціальний рахунок

З метою захисту коштів фінансового резерву від інфляції та отримання додаткового джерела його формування ці кошти можуть розміщуватися у цінні папери, які емітуються державою, та облігації міжнародних фінансових організацій, що розміщуються на території України, у **порядку**, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

{Текст статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом № 70-V від 03.08.2006; в редакції Закону № 309-VI від 03.06.2008; із змінами, внесеними згідно із Законами № 5460-VI від 16.10.2012, № 738-IX від 19.06.2020}

Стаття 10. Умови використання коштів фінансового резерву

Кошти фінансового резерву використовуються виключно на фінансування розробки проекту зняття з експлуатації ядерної установки, заходів, пов'язаних з припиненням експлуатації та зняттям з експлуатації ядерної установки, які передбачені цим проектом, та за напрямом, передбаченим **статтею 9** цього Закону, в порядку, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

{Частина перша статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законом № 309-VI від 03.06.2008}

Нецільове використання коштів із спеціального рахунку забороняється.

Забороняється накладення будь-яких видів стягнень на кошти фінансового резерву.

Операції по спеціальному рахунку не підлягають зупиненню.

Рішення про фінансування відповідних заходів приймається експлуатуючою організацією (оператором) на підставі проекту зняття з експлуатації ядерної установки.

{Щодо дії статті 10 див. Закон № 2505-IV від 25.03.2005}

{Дію статті 11 зупинено на 2005 рік згідно із Законом № 2505-IV від 25.03.2005}

Стаття 11. Звіт про використання коштів фінансового резерву

Звіт про надходження і використання коштів фінансового резерву складається експлуатуючою організацією (оператором) один раз на рік і надається центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику в ядерно-промисловому комплексі, за формою та обсягами, яка ним встановлюється.

{Частина перша статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012}

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику в ядерно-промисловому комплексі, надає представлений експлуатуючою організацією (оператором) звіт на розгляд та затвердження Кабінету Міністрів України до 1 квітня наступного року.

{Частина друга статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012}

{Частину третю статті 11 виключено на підставі Закону № 5460-VI від 16.10.2012}

{Дію статті 12 зупинено на 2005 рік згідно із Законом № 2505-IV від 25.03.2005}

Стаття 12. Оприлюднення інформації

Експлуатуюча організація (оператор) оприлюднює річний звіт та щоквартальну інформацію, пов'язану з функціонуванням спеціального рахунку, в медіа або видає окремим виданням у порядку, встановленому законом.

Оприлюднення інформації з обмеженим доступом щодо надходження і використання коштів фінансового резерву здійснюється в порядку, встановленому законом, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику в ядерно-промисловому комплексі.

{Частина друга статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012}

{Дію статті 13 зупинено на 2005 рік згідно із Законом № 2505-IV від 25.03.2005}

Стаття 13. Відповідальність за нецільове використання коштів фінансового резерву

У разі нецільового використання коштів фінансового резерву сума таких коштів включається до складу валового доходу експлуатуючої організації (оператора). При цьому експлуатуюча організація (оператор) зобов'язана відшкодувати суму коштів, що були використані не за цільовим призначенням.

Керівник експлуатуючої організації (оператора) несе відповідальність за нецільове використання коштів фінансового резерву відповідно до закону.

{Зупинення дії по Закону № 107-VI від 28.12.2007 (ст. 67) виключено на підставі Закону № 309-VI від 03.06.2008}

{Дію статті 14 зупинено на 2008 рік згідно із Законом № 107-VI від 28.12.2007 - пункт про зупинення дії визнано неконституційним згідно з Рішенням Конституційного Суду № 10-рп/2008 від 22.05.2008}

{Дію статті 14 зупинено на 2007 рік згідно із Законом № 489-V від 19.12.2006}

{Дію статті 14 зупинено на 2006 рік згідно із Законом № 3235-IV від 20.12.2005}

{Дію статті 14 зупинено на 2005 рік згідно із Законом № 2505-IV від 25.03.2005}

Стаття 14. Контроль за використанням коштів фінансового резерву

Контроль за використанням та інвестуванням коштів фінансового резерву здійснюється Наглядовою радою, яка створюється та здійснює свою діяльність у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. **Персональний склад Наглядової ради** затверджується Кабінетом Міністрів України.

{Текст статті 14 в редакції Закону № 70-V від 03.08.2006}

Розділ IV ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування, крім **статті 6**, яка набирає чинності з 1 січня 2005 року.

2. Закони та інші нормативно-правові акти України до приведення їх у відповідність із цим Законом діють у частині, що не суперечить йому.

{Зупинення дії по Закону № 107-VI від 28.12.2007 (ст. 67) виключено на підставі Закону № 309-VI від 03.06.2008}

{Дію пункту 3 розділу IV зупинено на 2008 рік в частині функціонування спеціального рахунку згідно із Законом № 107-VI від 28.12.2007 - пункт про зупинення дії визнано неконституційним згідно з Рішенням Конституційного Суду № 10-пр/2008 від 22.05.2008}

{Дію пункту 3 розділу IV зупинено на 2007 рік згідно із Законом № 489-V від 19.12.2006}

{Дію пункту 3 розділу IV зупинено на 2006 рік згідно із Законом № 3235-IV від 20.12.2005}

{Дію пункту 3 розділу IV зупинено на 2005 рік згідно із Законом № 2505-IV від 25.03.2005}

3. Сума коштів, зарахованих експлуатуючою організацією (оператором) на спеціальний рахунок відповідно до цього Закону, не враховується при визначенні чистого прибутку експлуатуючої організації (оператора), частина якого підлягає відрахуванню відповідно до рішення Кабінету Міністрів України до загального фонду Державного бюджету України.

Розмір відрахувань експлуатуючої організації (оператора) на спеціальний рахунок, ядерна установка якої знаходиться в експлуатації на день набрання чинності цим Законом, затверджується органом, уповноваженим Кабінетом Міністрів України, відповідно до **статті 8** цього Закону.

4. Внести зміни до таких законів України:

1) **абзац дев'ятий** частини другої статті 33 Закону України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку" (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 12, ст. 81; 2000 р., № 9, ст. 68; 2003 р., № 29, ст. 236) виключити;

{Підпункт 2 пункту 4 розділу IV втратив чинність на підставі Кодексу № 2755-VI від 02.12.2010}

{Підпункт 3 пункту 4 розділу IV втратив чинність на підставі Закону № 1404-VIII від 02.06.2016}

{Підпункт 4 пункту 4 розділу IV втратив чинність на підставі Кодексу № 2755-VI від 02.12.2010}

5. Кабінету Міністрів України у тримісячний термін з дня набрання чинності цим Законом:

відповідно до своїх повноважень забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до законів України, що впливають із цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України

Л.КУЧМА

м. Київ
24 червня 2004 року
№ 1868-IV

Про впорядкування питань, пов'язаних із
забезпеченням ядерної безпеки
Закон України від 24.06.2004 № 1868-IV
Редакція від **31.03.2023**, підстава — [2849-IX](#)
Постійна адреса:
<https://zakon.rada.gov.ua/go/1868-15>

Законодавство України
станом на 09.06.2025

чинний

1868-15

Публікації документа

- **Голос України** від 27.07.2004 — № 137
- **Урядовий кур'єр** від 10.08.2004 — № 149
- **Офіційний вісник України** від 13.08.2004 — 2004 р., № 30, том 1, стор. 11, стаття 1982, код акта 29573/2004
- **Президентський вісник** від 18.08.2004 — № 23
- **Відомості Верховної Ради України** від 12.11.2004 — 2004 р., № 46, стор. 1860, стаття 511